

значка, златенъ аршинъ и златни ножици. Щастливиятъ случай възнагради труда и намѣренията ми.

Миналото, изпълнено съ опита и борбите на предшествениците, винаги е назидателно и крайно поучително. Отъ него можемъ да черпимъ умъ за сегашното и насърдчение за бѫдещето. Основна грѣшка на нашите народни водачи, за което народът ни скжпо заплати презъ последните сѫдбносни събития бѣ, че тѣ малко търсѣха и слабо познаваха нашето минало. Само познавайки основно миналото си, правилно ние ще преценимъ настоящето и рационално ще съградимъ бѫдещето. Народъ безъ минало не е достоенъ за уважение. Още по-малко пѣкъ за уважение е оня народъ, който има добро минало, а стои откъснатъ отъ него. Правъ е оня нашъ известенъ историкъ, който, като говори какъ ние малко познаваме миналото си, малко се вглеждаме въ него и още по-малко се обрѣщаме къмъ него за идеи и примѣри, внушава ни, че е светъ дѣлгъ да почетемъ това минало, да го разровимъ, изучимъ и се проникнемъ отъ него.

Тия основни идеи ме въодушевяваха, когато се заловихъ да проучава живота и крайно интересната дейност на Добри Желѣзковъ — стопански великанъ и реформаторъ-мѫженикъ въ полето на българската промишленост, дейността и страданията на когото доскоро бѣха неизвестни на нашето общество. Лицата, ржководящи българската индустрия, дори не знаеха името на създателя ѝ. Тѣ за това посочваха заслугите на нѣкакъвъ си полякъ. Когато изложениетъ въ Българския народенъ музей, София, султански ферманъ установи неоспоримо Добри Желѣзковъ като създатель не само на текстилната ни индустрия, но изобщо на българската индустрия.¹

¹ Споредъ сведения, дадени отъ Анкетата за насърдчаваната отъ държавата ни индустрия презъ 1909 г., най-старото фабрично заведение въ България е мелница, основана презъ 1830 г. Обаче отъ проучванията, направени въ Главната дирекция на статистиката, се установява, че действително анкетираната презъ 1909 г. мелница на Д. Симеоновъ и Синове — Хасково е основана презъ 1830 г., обаче се е движила съ конь (бейгиръ дерменъ) до 1905 г., следъ което е получила индустриаленъ характеръ. Сѫщото е и съ мелницата на г. Миневъ въ с. Балдѣркъ (Варненско), основана преди стотина години. Отъ тия дани излиза неопровержимо, че действително първото българско фабрично заведение е тъкачната фабрика на Д. Желѣзковъ Фабрикаджия въ Сливенъ, основано презъ 1834 г. А като втора тъкачна фабрика трѣбва да се смята основаната